

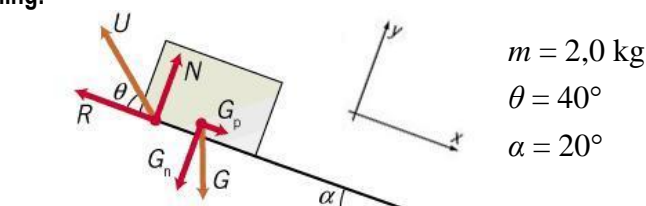
LØST OPPGAVE 15.315

15.315

Et legeme med massen 2,0 kg glir nedover et skråplan som har helningsvinkel 20° . Fra skråplanet virker kraften $\vec{U}$ fra underlaget på legemet. Kraften $\vec{U}$ danner vinkelen 40° med skråplanet.

Hvor store er komponentene av $\vec{U}$ parallelt med og vinkelrett på skråplanet?

Løsning:

Komponentene til kraften U fra underlaget, kaller vi vanligvis for normalkraften N og friksjonskraften R . Vi kjenner ikke klossens akselerasjon langs skråplanet, men normalt på skråplanet har ikke klossen noen bevegelse. Vi kan derfor bruke Newtons 1. lov for normalkomponenten til kreftene på klossen:

$$\Sigma F_n = 0$$

$$G_n - N = 0 \quad \text{der } G_n = G \cos \alpha = mg \cos \alpha$$

$$N = mg \cos \alpha$$

$$N = 2,0 \text{ kg} \cdot 9,81 \text{ N/kg} \cdot \cos 20^\circ = 18,43 \text{ N} = \underline{18 \text{ N}}$$

Siden N er normalkomponenten av U , ser vi av figuren at

$$N = U \sin \theta \quad (1)$$

Og siden R er parallellkomponenten av U , ser vi at

$$R = U \cos \theta \quad (2)$$

Dersom vi deler likningene på hverandre får vi

$$\frac{N}{R} = \frac{U \sin \theta}{U \cos \theta}$$

$$\frac{N}{R} = \tan \theta$$

$$R = \frac{N}{\tan \theta}$$

$$R = \frac{18,43 \text{ N}}{\tan 40^\circ} = \underline{22 \text{ N}}$$

Alternativt kunne vi først har beregnet U fra likning (1) og deretter regnet ut R ved hjelp av likning (2).